

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 15C/199/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208025
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214208025.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda samosudcom Michalom Novotným v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., IČO: 35 697 270, so sídlom Metodova 8, Bratislava, zastúpeného: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Bratislava, (zn. 0026500751) proti žalovanému: M. L., U.. XX. N. XXXX, bytom U. H. XX, N. E., o 155,22 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 66,89 € titulom ceny elektronických komunikačných služieb s 8,75 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 26. januára 2013, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V časti o zaplatenie 88 € z titulu náhrady škody a 1,33 € z titulu upomienky, všetko s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 26. januára 2013 sa žaloba zamietá.

III. Žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu 17. apríla 2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že uzavrel so žalovanou zmluvu č. K., ktorou jej vypožičal SIM kartu umožňujúcu jej využívať telekomunikačné služby. Okrem toho uzavrel so žalovanou dodatok k tejto zmluve, ktorým jej predal mobilný telefón za akciovú cenu 1 €, hoci jeho predajná cena bola 88 €, a žalovaná sa zaviazala využívať služby žalobcu po určitý čas. Nedodržaním tohto záväzku vznikla žalobcovi škoda vo výške rozdielu medzi predajnou a akciovou cenou mobilného telefónu. Okrem toho žalovaná uhradila fakturované plnenia vo výške 123,22 € len čiastočne v sume 55 € a žalobca sa domáhal aj zaplatenia zvyšných 68,22 €.

2. Žalovaná, ktorej bola žalobca doručená do vlastných rúk, sa k nej nevyjadрила.

3. Pretože ide o drobný spor (nárok max. 1.000 €, porov. § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), súd mimo pojednávania (§ 115a ods. 2 O. s. p.) vykonal dokazovanie listinami (zmluvou o pripojení č. K. z 14. apríla 2011, dodatkom k zmluve o pripojení č. K. z toho istého dňa, všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., platnými a účinnými od 1. januára 2012, pokusom o pokonávku z 11. januára 2013 a súvisiacimi faktúrami) a v spojení so všeobecne známymi, resp. nespornými skutočnosťami (§ 121, § 153 ods. 1 O. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

5. a) Žalobca ako „Podnik“ (prostredníctvom obchodného zástupcu) a žalovaná ako „účastník Fyzická osoba - nepodnikateľ“ podpísali 14. apríla 2011 zmluvu o pripojení, ktorou sa žalobca na určenej SIM karte zaviazal poskytovať žalovanej dohodnutý účastnícky program s dohodnutými službami a ktorej obsahom je okrem niekoľkých dojednaní (zúčtovacie obdobie, spôsob doručovania faktúry, blokácia mobilného telefónu, neurčitá doba zmluvy) v podstate len deklarácia záväznosti ďalších dokumentov (cenníka, všeobecných obchodných podmienok) medzi stranami.

b) V rovnaký deň uzavreli účastníci dodatok k tejto zmluve, ktorého predmetom bola (okrem iného) aktivácia účastníckeho programu (ods. 1.1 a 2.1), predaj zľavneného mobilného telefónu Samsung Galaxy Tab 10.1 16GB za 1 € (ods. 1.2), záväzok žalovanej využívať telekomunikačné služby po určité obdobie za určitých podmienok (ods. 2.2), ako aj určité ďalšie záväzky. Dodatok č. 1 obsahoval okrem iného tieto ustanovenia:

»2.3 Účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto Dodatku (ďalej tiež „doba viazanosti“)

a) zotrvá v zmluvnom vzťahu s Podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku ako účastník Služieb poskytovaných mu podnikom prostredníctvom SIM karty a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto Služby využívať, a to v súlade s jeho záväzkami a zároveň neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy a/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na skutočné právne následky uvedeného úkonu); za porušenie tejto povinnosti sa nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 610/2003 Z. z. v platnom znení;

...

c) sa nedopustí takého konania, alebo, nedá svojím konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo odstúpiť od Zmluvy alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany Účastníka, ku ktorým sa zaviazal v tomto Dodatku a/alebo v Zmluve, alebo na základe ktorého by bol Podnik oprávnený mu v dobe viazanosti dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie Služieb;

...

2.5. V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za Služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti) je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 498 EUR. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku... Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný uhradiť bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia doby viazanosti...

...

3.7 Účastník vyhlasuje, že si je vedomý, že MT je mu predávaný za cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 Dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto Dodatku po dobu dohodnutú v tomto Dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT... by spôsobilo, že Podniku vznikla škoda (minimálna v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT).«

c) Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., platné a účinné od 1. januára 2012 (ďalej len „všeobecné podmienky“) obsahujú okrem iného tieto ustanovenia:

„14.1 ... Spoločnosť Orange, ako aj Účastník, nezodpovedajú za nepriame a následné škody a ušlý zisk, ak nie je dohodnuté inak.

...

14.3 Účastník zodpovedá spoločnosti Orange za škody spôsobené porušením záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy a týchto Všeobecných podmienok vrátane, ale neobmedzujúc sa na škody spôsobené zneužívaním Služby, neoprávneným zasahovaním do SIM karty alebo koncového zariadenia, stratou alebo poškodením SIM karty, ako aj používaním mobilných telefónov alebo koncových zariadení, ktoré nespĺňajú požiadavky podľa osobitných predpisov.“

d) Na základe označenej zmluvy žalobca vystavil žalovanej tieto faktúry:

č. XXXXXXXXXXXX zo 16.9.2012 splatnú 30.9.2012, za obdobie do 12.9.2012, ktorou jej fakturoval rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 75,25 € s DPH,

č. XXXXXXXXXXXX zo 16.10.2012 splatnú 30.10.2012, za obdobie do 12.10.2012, ktorou jej fakturoval rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 37,34 € s DPH,

č. XXXXXXXXXXXX zo 16.10.2012 splatnú 30.10.2012, za obdobie do 12.10.2012, ktorou jej fakturoval upomienku v sume 1,33 € (mimo DPH),

č. XXXXXXXXXXXX zo 16.11.2012 splatnú 30.11.2012, za obdobie do 12.11.2012, ktorou jej fakturoval rôzne služby elektronickej komunikácie v sume 9,89 € s DPH.

e) Žalobca zaslal žalovanej list z 11. januára 2013 označený ako „Pokus o pokonávku“, v ktorom jej zaslal prehľad jej dlžnej sumy a vyzval ju na jej zaplatenie do 25. januára 2013. Zároveň ju vyzval na zaplatenie zmluvnej pokuty 88 € v rovnakom termíne. Žalovaná na základe toho zaplatila žalobcovi 55 €.

5. Takto zistený skutkový stav vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 132 O. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 4 písm. a) až e) sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky. Uzavretie zmluvy, dodatku a existenciu vystavených faktúr navyše žalovaný na pojednávaní priznal.

Právne vec súd posúdil takto:

6. Zmluva medzi žalobcom a žalovanou z 15. augusta 2000 v znení dodatku zo 4. októbra 2010 je zmluvou o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu podpisu dodatku, čo nakoniec vyplýva aj z jej záhlavia. Z tejto zmluvy vznikla žalovanému ako účastníkovi podľa § 42 ods. 4 písm. b) cit. zákona povinnosť platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení určenú v zmluve aspoň odkazom na tarifu (§ 43 ods. 2 cit. zákona).

7. V prerokovanej veci je zo zisteného skutkového stavu [bod 4 písm. b)] zrejmé, že žalobca poskytol žalovanému určité služby elektronickej komunikácie, ktoré mu aj riadne vyfakturoval (v sume 75,25 €, 37,34 € a 9,89 €). Na základe vyššie citovaných ustanovení zákona č. 610/2003 Z. z. tak žalovanej vznikla povinnosť túto cenu uhradiť. Žalovaná však svoju povinnosť splnila len čiastočne v rozsahu 55 €, preto súd žalobe vo zvyšnej časti vyhovel (výrok I).

Iné nároky však súd nepovažoval za opodstatnené:

8. Nárok na sumu 1,33 € za upomienku nepovažoval súd za opodstatnený, pretože žalobca nepreukázal zaslanie alebo iné oznámenie upomienky žalovanej. Okrem toho však nie je ani zrejmé, z čoho by mala vyplývať povinnosť žalovanej platiť túto sumu. Podľa názoru súdu takáto platba nemôže byť „cenou“ za elektronické komunikačné služby, pretože upomienka nie je plnením žalobcu ako podniku v prospech žalovanej, za ktoré by mu žalovaná mala platiť cenu. Takáto platba (paušálna suma za upomienku) by musela byť dohodnutá buď ako paušálna náhrada nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, taká dohoda však preukázaná nebola), alebo by muselo ísť o zmluvnú pokutu (§ 544 ods. 1 Obč. zák., ani taká dohoda - v písomnej forme - však preukázaná nebola).

9. Sumu 87 € žalobca uplatňoval nie ako zmluvnú pokutu, keďže od takéhoto uplatnenia upustil v dôsledku rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 91/2011, ale ako nárok na náhradu škody. Takýto nárok v zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák., ktorým sa spravuje vzťah medzi žalobcom a žalovanou - nepodnikateľkou, predpokladá existenciu protiprávneho činu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi. Žalobca v prerokúvanej veci videl protiprávne konanie žalovanej v podstate v tom, že porušila zmluvu o poskytovaní verejnej služby a dodatok k nej (zrejme spôsobom opísaným v ods. 2.5 dodatku, hoci to zo žaloby výslovne nevyplýva) takým spôsobom, že nezotrvala v právnom vzťahu so žalobcom po celú dobu viazanosti. Dôsledkom toho mal byť vznik škody vo výške min. 87 €, čo bolo okrem iného deklarované v ods. 3.7 uvedeného dodatku.

10. Príčinou súvislosťou (kauzálny nexus) je taká priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok), pričom rozhodujúca nie je časová, ale vecná súvislosť a táto väzba musí byť priama a neprerušená (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009). Pri skutkovom posudzovaní, či medzi dvoma javmi existuje príčinná súvislosť, možno vyjsť z negatívnej simulácie: ak je určitý jav príčinou iného javu (následku), potom musí platiť, že následok nenastane, ak si príčinu odmyslíme, resp. že následok nastane inak (v inej podobe). Ak sa pri takomto (myšlienkovom) experimente zistí, že jav označovaný ako následok by nastal úplne rovnako bez ohľadu na to, či predtým nastal alebo nenastal iný jav (príčina), potom je zrejmé, že tento iný jav nemôže byť príčinou onoho druhého javu (následku), teda medzi nimi nemôže byť príčinná súvislosť.

11. Z takejto negatívnej simulácie možno vyjsť aj v prerokúvanej veci. Otázkou je, či by žalobca získal 87 € (priamo v tejto podobe), ak by žalovaná dodržala svoje záväzky. Odpoveď je zrejmá: ak by žalovaná dodržala svoje záväzky (teda zotrvala by v právnom vzťahu so žalobcom po celú dobu viazanosti a mal by aktivovaný dohodnutý program), žalobca by nemal nárok na zaplatenie sumy 87 €, ale mal by len nárok na cenu príslušného programu a poskytnutých elektronických komunikačných služieb. Zľavu z ceny mobilného telefónu v sume 87 € by si tak žalobca mohol „kompenzovať“ nanajvýš nepriamo, obchodne, a to tým, že by počas doby viazanosti dosahoval určitý zisk (maržu) na programoch a službách poskytovaných žalovanej, ktorá by mu vo výsledku vykryla sumu poskytnutej zľavy z ceny mobilného telefónu. Žalobca však nepreukázal, akú veľkú maržu by skutočne dosiahol, ak by žalovaná bola dodržala svoje záväzky, a najmä, či by táto marža bola po celú dobu viazanosti zostala rovnaká, teda či by sa nijako nezmenili ceny vstupov. Práve dôkazné problémy sa žalobca zrejme snažil preklenúť paušalizáciou náhrady škody v podobe zmluvnej pokuty. V prerokúvanej veci však žalobca v dôsledku rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 91/2011 uplatňuje výslovne nárok na náhradu škody, nie nárok na zmluvnú pokutu, a preto je jeho povinnosťou dokázať všetky predpoklady vzniku tohto nároku, teda okrem iného aj výšku škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou.

12. Okrem toho však nárok, ktorý žalobca uplatňuje, je v podstate nárokom nie na náhradu skutočnej škody, ale na náhradu ušlého zisku v podobe ušlej marže z programov a služieb poskytovaných žalovanej po dobu viazanosti. Náhradu ušlého zisku zo strany účastníka (žalovanej) však vylučuje ods. 14.1 posledná veta všeobecných podmienok, pričom z obsahu zmluvy z 14. apríla 2011, ani jej dodatku medzi žalobcom a žalovanou nevyplýva, že by pre tento prípad bola výslovne dohodnutá aj náhrada ušlého zisku zo strany účastníka.

13. Zo všetkých týchto dôvodov súd zamietol žalobu v časti, v ktorej žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty 498 € (výrok II).

15. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O. s. p. Žalobca aj žalovaný boli v časti úspešní. Pomer úspechu žalobcu a žalovaného je 66,89 : 88,33, t. j. 43,1 % : 56,9 %. Náhradu trov tak treba pomerne rozdeliť tak, že žalobca nahradí žalovanému (56,9-43,1=) 13,8 % jeho trov. Žalobca si trovy uplatnil, no nemá na ne nárok, preto súd o jeho návrhu na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.) rozhodol tak, že mu ich nepriznal. Žalovaná, ktorá by inak mala nárok na náhradu časti trov, zasa žiadne trovy nežiadala, takže tu nebol návrh, o ktorom by sa malo rozhodovať (už cit. § 151 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde alebo ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde.

V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je adresované, dátume a podpise odvolateľa uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, v čom sa tento rozsudok alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), alebo f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaná dobrovoľne nesplní svoju povinnosť, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie.